

Wszawica

- CZYLI CO WARTO WIEDZIEĆ O WSZACH I GNIDACH.

Poznajmy wroga bliżej...

Wszawica (pedikuloza) to choroba inwazyjna wywoływana przez pasożyty zewnętrzne – wszy. Wszyscy wiemy o jej istnieniu, ale nadal pozostaje tematem tabu. Dotknąć może każdego – dziecko i dorosłego. Osobę z krótkimi i długimi włosami. Dla wszy nie liczy się wiek, płeć czy status materialny. Każdy, kto posiada włosy, jest w kręgu zainteresowania tych pasożytów. Wszy chodzą również do prywatnych szkół i przedszkoli. Dlatego wszawicę nie można wiązać z ubóstwem, brakiem higieny czy wykształcenia.

Wszawicą najczęściej zarażają się dzieci **w wieku 2 – 15 lat** przez bezpośredni kontakt (zetknięcie się włosami) podczas zabawy lub (rzadziej) używając wspólnych przedmiotów mających styczność z włosami (nakrycia głowy, pościel, grzebień, spinki).



Jak wyglądają wszy?

Wesz głowowa to mały, bezskrzydły owad (wbrew stereotypom nie potrafi latać). Ma owalne, wydłużone, spłaszczone grzbieto-wo-brzusnie ciało, kształtem przypominające ziarno sezamu. Na tułowiu i odwłoku wszy zlokalizowane są przetchlinki prowadzące do narządów oddechowych – systemu rozgałęziających się rurek – tchawek.

Poza skórą głowy (żywiciela) dorosła wesz jest w stanie przeżyć do 2 dni. Bez pożywienia dłużej poradzą sobie jaja wszy (gnidy) – przetrwają aż do dwóch tygodni. Natomiast one nie są w stanie samodzielnie się poruszać.

Dorosłe osobniki wszy głowowej mają od 2 do 3,5 mm wielkości, wyposażone są w 6 chwytnych odnóży zakończonych pazurkami, za pomocą których zdolne są do mocnego uchwytu włosa i przemieszczania się. Te pazurki nie pozwalają im na swobodne poruszanie po innych powierzchniach. Poza człowiekiem wszy są praktycznie bezbronne – słabo widzą, a posługują się głównie węchem, który ma zasięg tylko kilku centymetrów.

Wszy to takie małe komary, ale bez skrzydeł. Posiadają kłująco-ssący narząd gębowy, który umożliwia im odżywanie się ludzką krwią.

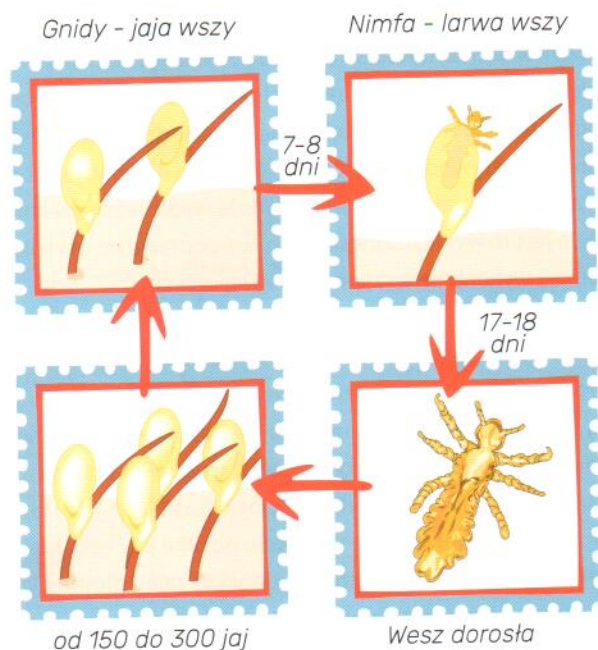
Wesz a gnida.

Jaja wszy nazywamy gnidami. Są składane tuż u nasady włosów i dzięki specjalnej substancji klejącej, zwanej cementem, dosłownie do nich przytwierdzone, dzięki czemu bardzo trudno je usunąć. Gnidy mają białobrązowe ubarwienie, regularny kształt i są mniej więcej wielkości ziarna piasku. Niekiedy bywają mylone z łupieżem. Ten jednak łatwo można odróżnić dzięki temu, że ma biały kolor i nieregularny kształt. Łupież ponadto daje się sprawnie usunąć przez potarcie włosów dłonią – gnida już nie.

Jeśli zauważymy gnidy na włosach znajdujących się ponad centymetr od skóry głowy, świadczy to o „starym zakażeniu”. Włosy bowiem rosną około 1 cm na miesiąc.

Cykl rozwojowy wszy

Długość życia dorosłej wszy to **około 30 dni**. Przez ten czas samica dziennie składa od 5 do 10 jaj, co w skali miesiąca daje nam około 150–300 gnid!



Cykl życiowy wszy rozpoczyna się od jaja (gnidy), które składane jest u nasady włosa. Przyklejone jest do niego cementem, który utrudnia wyczesanie. Po około 7–8 dniach z gnidy wylęga się larwa tzw. nimfa, która trzy razy linieje. Wszy będą zdolne do reprodukcji około 17 dnia.

Aby pozbyć się wszawicy, trzeba użyć preparatu, który skutecznie eliminuje wszystkie stadia rozwojowe wszy – zarówno dorosłe wszy, nimfy jak i gnidy, dzięki czemu zahamowane zostaje ryzyko nawrotu wszawicy.